

Kind in beeld

Pedagogisch beleidsplan

+

Pedagogisch werkplan - Buitenschoolse opvang Het Lint

Januari 2019

Voorwoord

'Pedagogisch beleidsplan en pedagogisch werkplan' klinkt misschien ingewikkeld. Maar eigenlijk gaat het gewoon over de volgende vragen: hoe kijken wij naar kinderen? Wat hebben kinderen nodig om zich goed te kunnen ontwikkelen? Hoe dragen onze medewerkers daar dagelijks aan bij? En vooral: waarom doen wij dat zo? Want opvoeden doe je niet zomaar. Daar zit altijd een visie achter.

Onze medewerkers zijn betrokken geweest bij het opstellen van dit beleidsplan; pedagogisch medewerkers, leidinggevenden, directeur, praktijkopleider en beleidsmedewerkers. Ook vertegenwoordigers van ouders in de oudercommissies hebben input gegeven. Hun inbreng betekent veel voor ons. Wij willen graag samen met de ouders een bijdrage leveren aan de opvoeding van hun kinderen. Ieder vanuit ons eigen perspectief.

Kindercentrum 't Kickertje is een lerende organisatie. Daarom zetten we ons in om alle medewerkers zo goed mogelijk mee te nemen in het proces. Want we willen natuurlijk dat iedereen vanuit zijn eigen functie - van kantoorpersoneel tot pedagogisch medewerkers - het pedagogisch beleid ondersteunt, een gezicht geeft en uitdraagt. Zo dragen we eraan bij, dat iedereen binnen ons kindercentrum dezelfde taal gaat spreken en de uitgangspunten in de praktijk gaat toepassen. Wettelijke eisen, maar ook onze eigen visie op pedagogisch gebied zorgen er voor dat we ons pedagogisch beleid voortdurend toetsen en waar nodig bijstellen.

We hopen dat iedereen het beleidsplan en het werkplan met veel plezier en belangstelling leest!

Inleiding

Hoe werken wij, en waarom zo?

Spelen, ontdekken, plezier maken, leren en ontspannen! Bij Kindercentrum 't Kickertje bieden we pedagogische dagen buitenschoolse opvang aan kinderen van 0 tot 13 jaar. 't Kickertje heeft diverse locaties. Maar ook al zijn we verspreid over verschillende locaties, toch willen we met elkaar vanuit eenzelfde visie met 'onze' kinderen werken. In dit beleidsplan vertellen we vanuit welke visie wij met de kinderen omgaan en waarom we dat zo doen. Daarmee is het beleidsplan vooral bedoeld als inspiratiedocument voor medewerkers. Daarnaast willen we ouders, verzorgers en andere geïnteresseerden met dit beleidsplan een beeld geven van onze kinderopvang. In het bijbehorende pedagogisch werkplan staat beschreven hoe we op deze locatie concreet te werk gaan. Het werkplan is gebaseerd op het pedagogisch beleidsplan en op de wettelijke kaders.

Kwaliteit

Met onze kinderopvang willen we ons steentje bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen. Om kinderopvang van goede kwaliteit te bieden, richten we ons daarbij op de vier basisdoelen voor de opvoeding (prof. Riksen-Walraven, 2000). Deze doelen staan ook beschreven in de wet Kinderopvang:

- Het bieden van veiligheid: een veilige basis, 'een thuis' waar kinderen zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn
- Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competentie
- Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competentie

- Gelegenheid bieden om zich normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken

Deze pedagogische basisdoelen vormen de rode draad in onze visie. Maar we realiseren ons dat alleen het benoemen pedagogische doelen niet genoeg is. De doelen moeten ook handen en voeten krijgen, ze moeten vertaald worden naar ons dagelijks handelen. Daarvoor gebruiken we de pedagogische cirkel van Anke van Keulen.

Hart, hoofd en handen

In de pedagogische cirkel van Anke van Keulen staat het kind letterlijk in het middelpunt. 'Kind in Beeld' noemen wij dit. Wij werken met deze cirkel, omdat die zo treffend laat zien hoe pedagogische opvattingen, houding en gedrag samenhangen. En dat is waar wij naar streven: dat onze kindvisie zichtbaar is in de praktijk van alledag binnen ons kindercentrum. De cirkel daagt ons uit om elkaar te inspireren. Het helpt ons om onze opvattingen over opvoeden te vertalen naar ons dagelijks werk. Daarin draait het voor ons om de kinderen en hoe wij met hen omgaan. Daarom hangt de pedagogische cirkel op al onze groepen.

Kinderen ontwikkelen zich met hoofd, hart en handen. Als opvoedprofessionals willen wij ons ook verder ontwikkelen met ons hart (onze betrokkenheid bij de kinderen), hoofd (inspiratie door voortdurend de pedagogische cirkel bij ons werk te betrekken) en handen (onze handelingen en ons gedrag).

*‘Wij dragen
zorg voor een
continue
kwaliteit van
het
pedagogisch
proces in een
open dialoog
met elkaar en
met ouders en
verzorgers’*

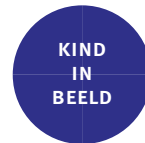
De pedagogische cirkel

In de inleiding hebt u kunnen lezen dat wij werken met een pedagogische cirkel. Deze cirkel bestaat uit verschillende ringen.

In de kern van de cirkel staat ons motto: Kind in Beeld. Aan de hand hiervan beschrijven we in het beleidsplan onze kindvisie en de samenhang met de genoemde pedagogische basisdoelen. In de tweede ring staan de houdingsaspecten beschreven die wij belangrijk vinden bij onze omgang met de kinderen. Met houdingsaspecten bedoelen wij het geheel van ons verbaal en non-verbaal gedrag en de bijpassende manier van benaderen. Zo staat bij persoonlijke competentieontwikkeling: actief ruimte bieden en inspelen op het individuele kind.

In de derde ring staan gedragingen beschreven die wij zelf willen laten zien en van de ander kunnen verwachten. Bij veiligheid en welbevinden staat bijvoorbeeld: oogcontact maken en plezier uitstralen.

In dit hoofdstuk vertellen we aan de hand van de cirkel over onze pedagogische visie.

In het hart van onze pedagogische cirkel staat ‘Kind in Beeld’. Dat lijkt misschien een open deur, maar dat is het niet! Want kinderen zijn weliswaar van nature allemaal gericht op ontdekken en ontwikkelen, maar tegelijkertijd is elk kind uniek. Het ene kind is het andere

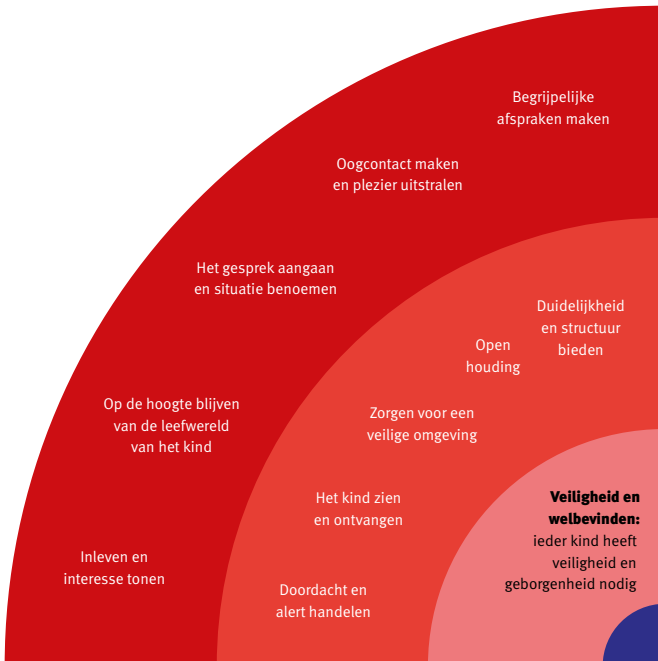

niet. Daarom vinden wij het belangrijk om elk kind gedurende zijn of haar tijd op 't Kickertje goed in beeld te hebben. Pas dan kunnen we hem of haar datgene bieden wat het nodig heeft om zich veilig te voelen en zich te kunnen ontplooiën. Dit doen wij in samenspraak met ouders, verzorgers, school en andere jeugdinstituten die bij het kind betrokken zijn. Door samen te werken, meningen uit te wisselen, elkaar te informeren en elkaar te inspireren. Samen dragen wij zorg voor de begeleiding, opvoeding en verzorging.

Zorgen voor welbevinden en veiligheid

Kinderen hebben veiligheid en geborgenheid nodig om op ontdekkingsstocht te kunnen gaan naar hun eigen mogelijkheden en naar de wereld om zich heen. Onze pedagogisch medewerkers bieden die veilige basis op verschillende manieren. Een belangrijk aspect hiervan is het mentorschap. Ieder kind op 't Kickertje heeft een eigen mentor. De mentor bevordert de emotionele veiligheid door goed naar het kind te kijken, het kind te volgen en beschikbaar te zijn. Door regelmatige contactmomenten met echte aandacht, leert de mentor het kind en de ouders steeds beter kennen en ontstaat een vertrouwensband. We bieden die veiligheid ook door met begrijpelijke en duidelijke afspraken structuur te geven aan de dagelijks terugkerende activiteiten in de groep.

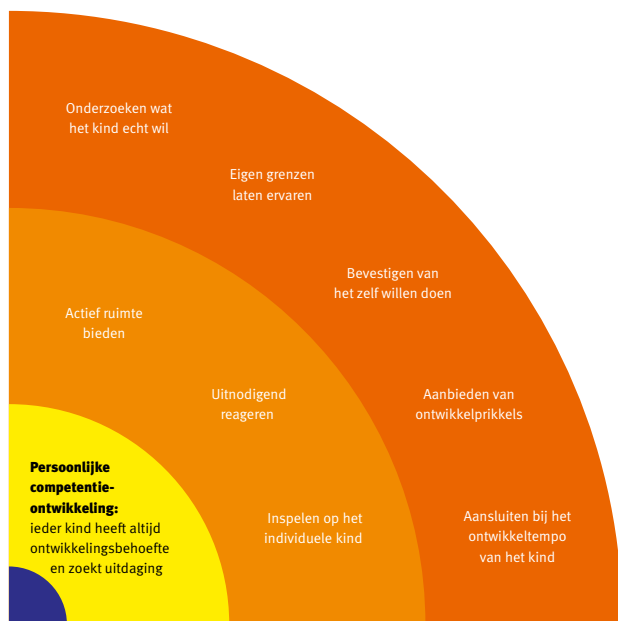
Zonder daarbij de leefwereld van het kind uit het oog te verliezen! Daarnaast bieden we kinderen ook met onze bewuste en alerte houding veiligheid en geborgenheid. Dit doen we door zorgvuldig te kijken, te luisteren en te voelen en door het kind, de situatie en de leefomgeving goed te observeren. Verder spelen ook onze bevoegenheid, onze betrokkenheid en ons enthousiasme in het werken met de kinderen een belangrijke rol. We zijn geïnteresseerd in de kinderen, in hun ouders / verzorgers en in onze collega's. We gaan het gesprek met hen aan, verplaatsen ons in hun leefwereld en delen graag met ouders wat hun kind bij ons heeft beleefd. In zo'n open sfeer voelen kinderen zich veilig en kunnen ze zich ontwikkelen.

*Ieder kind
heeft
veiligheid
en gebor-
genheid
nodig*

Ieder kind
heeft
ontwikkelings-
behoefte en
zoekt
uitdaging

KIND IN
BEELD

Zorgen voor persoonlijke competentie-ontwikkeling

Wil je kinderen echt de ruimte geven om zich op hun eigen manier te ontwikkelen, dan moet je hen eerst in beeld hebben. Pas dan kun je aansluiten op hun ontwikkelingsbehoefte.

Daarom hechten we bij Kindercentrum 't Kickertje veel belang aan het kijken naar kinderen. We luisteren naar wat zij te zeggen hebben, zijn beschikbaar en reageren uitnodigend. We bevestigen hen in wat ze zelf willen doen en ontdekken, en nodigen hen uit om deel te nemen aan activiteiten. We stimuleren dat ze zelf met ideeën komen en sluiten aan bij hun eigen initiatieven. We onderzoeken wat een kind wil weten, doen en laten door uitnodigend op de signalen van het kind te reageren. Hierdoor

ontstaat alle ruimte voor kinderen om in een veilige omgeving tot nieuwe ervaringen te komen. Bij het aanbieden van ontwikkelprikkel sluiten we telkens aan bij het individuele ontwikkeltempo van kinderen binnen de groep. Hierdoor groeit het kind in zijn motorische, cognitieve, communicatieve en creatieve mogelijkheden en ontdekt het zijn grenzen, wensen en talenten.

Sociale competentieontwikkeling

Een groep is voor kinderen een prachtige plek om met andere kinderen in contact te komen. In omgang met elkaar hebben ze plezier en groeien ze in hun sociale competenties. Gaandeweg ontdekken ze dat er allerlei overeenkomsten, maar ook verschillen zijn tussen henzelf en andere kinderen. Ook gaan ze steeds meer de verschillen opmerken tussen de volwassenen om hen heen. Die ontwikkeling is belangrijk voor het vormen van een zelfbeeld en voor het ontwikkelen van zelfstandigheid en sociaal gedrag.

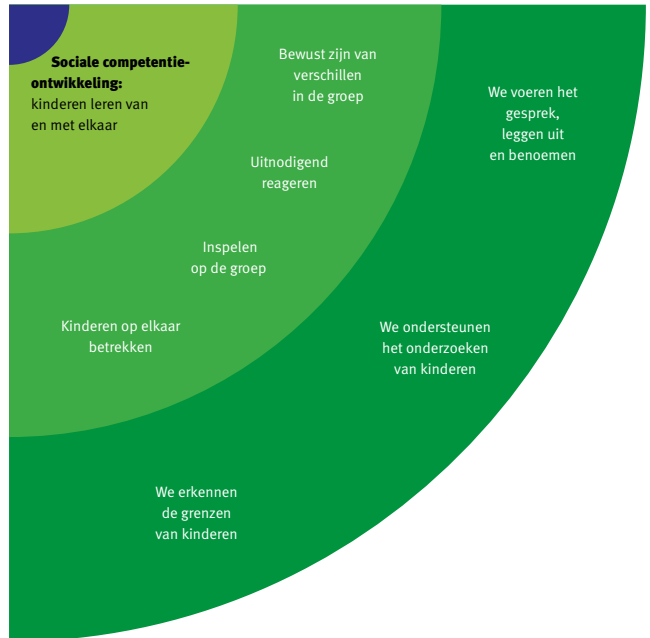
Bij Kindercentrum 't Kickertje hebben we daarom veel aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen. Afhankelijk van de leeftijd doen we dit door mee te spelen en door te

kijken, te luisteren en in gesprek te gaan. We betrekken de kinderen op elkaar. Daarbij zijn we ons bewust van de verschillen en overeenkomsten, benoemen deze en stellen er open vragen over. Hierdoor ontdekken de kinderen steeds meer hun sociale omgeving. Ze merken de verschillen in behoeften, smaak, uiterlijk, grenzen, omgang en reacties op situaties op. Ook ontdekken ze hoe zij zich ten opzichte van de ander kunnen en willen opstellen en hoe de ander zich tot hen verhoudt.

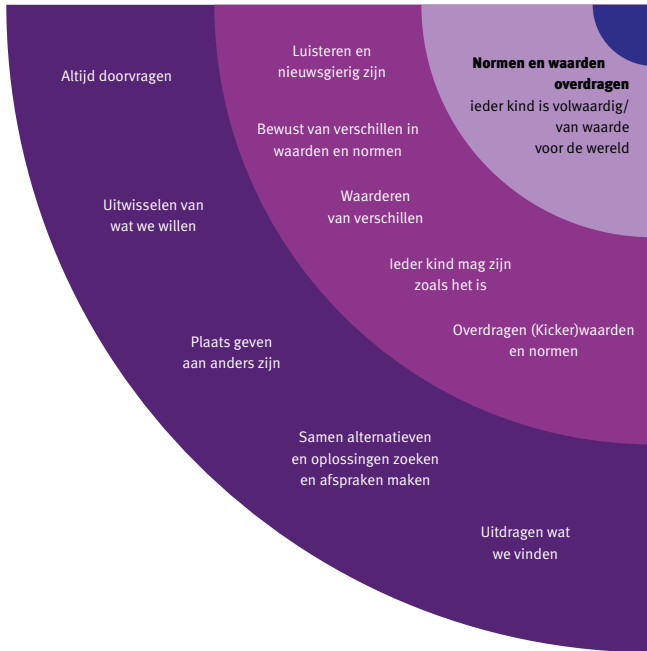
We streven ernaar om overeenkomsten en verschillen op een respectvolle manier bespreekbaar te maken. Zo zorgen we dat kinderen zich als individu bij ons thuis voelen en dat ze tegelijkertijd ook met elkaar een groep vormen. Op dezelfde manier reageren wij ook naar

Kinderen leren van en met elkaar

KIND IN BEELD

*Ieder kind is
volwaardig /
van waarde
voor de
wereld*

hun ouders en verzorgers. Zodat ook zij zich onderdeel van het Kindercentrum kunnen voelen.

Normen en waarden overdragen

Wij geloven dat ieder kind, ieder mens een volwaardig mens is en van waarde is voor de wereld. Daarom willen we dat ieder kind bij Kindercentrum 't Kickertje alle mogelijkheden krijgt om zich te ontwikkelen tot iemand die goed functioneert in de samenleving.

Daarbij zijn we ons bewust van de verschillen in normen en waarden, en hebben we respect voor de ander. De ander mag anders zijn. Sterker nog, we willen die verschillen benutten en er met elkaar van leren. We zijn altijd nieuwsgierig naar de kinderen en het gezin

waarin ze opgroeien. Wanneer we ons bijvoorbeeld verwonderen over de manier waarop een kind verzorgd wordt, omdat dat afwijkt van wat wij gewend zijn, dan vragen we naar de achterliggende ideeën. Zijn er verschillen met de waarden en normen van ons kindercentrum, dan zoeken we samen met de kinderen en ouders naar oplossingen en maken we afspraken.

Pedagogisch Werkplan Buitenschoolse opvang het Lint

Inleiding

Dit is het pedagogisch werkplan van de buitenschoolse opvang locatie het Lint. Dit plan is van toepassing op de groepen Stekelbaarsjes, Kikkervisjes, Kermits en Brulkikkers (4-6 jaar), Vissticks, Salamanders en Barracuda's (6-8 jaar), Lekkerbekken (vanaf 7 jaar), en de Alligators en de Piranha's (8 jaar en ouder). In dit locatie specifieke werkplan beschrijven wij hoe onze handelswijze is tijdens de dagelijkse gang van zaken in het kindercentrum afgeleid van onze visie en uitgangspunten zoals beschreven in ons pedagogisch beleid. De werkwijze beschrijven wij voor de verschillende leeftijdsgroepen.

Ligging

De bso van de locatie het Lint aan de Achterdijkshoorn is gevestigd in een multifunctioneel gebouw. Een gebouw waarin zich tevens de drie basisscholen (OBS het Galjoen, de Mariaschool en CBS het Talent), een kinderdagverblijf en peuteropvang bevinden. Het gebouw ligt in Den Hoorn op de grens met Delft.

Ruimte binnen en buiten

Het bijzondere aan deze locatie is dat er in het gebouw multifunctionele ruimten zijn die door de diverse organisaties in het gebouw gebruikt kunnen worden. Bijvoorbeeld, de speellokalen van de scholen, waaronder de kuil in de centrale hal die dagelijks wordt gebruikt. Daarnaast worden de ruimten voor peuteropvang en buitenschoolse

opvang, het technieklokaal en de keuken in overleg gebruikt.

Buiten de eigen groepsruimten en de grote centrale hal hebben wij veel mogelijkheden in het gebouw. Wij bieden de kinderen hiermee actief de ruimte om zich te ontwikkelen. Dagelijks maken wij gebruik van de sportzaal in het gebouw waar volop ruimte is om te rennen, te voetballen en hindernisbanen te maken. In het gebouw worden regelmatig voorstellingen georganiseerd door de verschillende gebruikers. Voor de kinderen biedt dit extra kansen. Daarnaast kunnen zij, veelal op de woensdag en/of vrijdag deelnemen aan sportactiviteiten die door derden geboden worden. De kinderen kunnen op bezoek bij hun broertjes en zusjes van de hele dagopvang. De kinderen vinden dit een fijn idee om even langs te kunnen gaan.

Binnen de locatie werken wij met drie leeftijdsgroepen; 4-6 jaar, 6-8 jaar en de kinderen van 8 jaar en ouder. Iedere leeftijdsgroep maakt gebruik van eigen ruimtes.

De jongste groepen (Stekelbaarsjes, Kikkervisjes, Kermits en Brulkikkers) hebben ieder een eigen ruimte ter beschikking. Sommige ruimtes worden mede gebruikt door o.a. de Peuterspeelzaal en de Peuterwerkplaats van 't Kickertje en de Peuter-kleutergroep (in samenwerking met OBS Het Galjoen). De groepen van 6-8 jaar (Barracuda's, Salamanders, Lekkerbekken en Vissticks) zijn gehuisvest op de 1e etage. De verschillende lokalen zijn ingericht voor diverse activiteiten. In het lokaal van de Barracuda's kunnen de kinderen koken, maar er is ook ruimte om een boekje te lezen of te chillen. Bij de Vissticks (huiskamer, 1e verdieping) is er ruimte voor toneel, zang en bijvoorbeeld

verkleedactiviteiten. Op het eigen podium laten de kinderen graag zien wat zij kunnen. De Salamanders zijn gehuisvest bovenaan de trap op de 1e verdieping en wordt gebruikt als spelletjesruimte en er kan volop worden gebouwd. In de grote hal boven, grenzend aan het technieklokaal en de lokalen van de Vissticks en de Barracuda's kunnen de kinderen rustig lezen of tekenen. De Lekkerbekken zijn gehuisvest in een lokaal van OBS het Galjoen, grenzend aan de gymzaal.

Voor techniek en creatieve activiteiten maakt deze leeftijdsgroep gebruik van de grote hal op de eerste verdieping. De Alligators en de Piranha's beschikken ieder over een groepshuis op de begane grond. In het groepshuis van de Piranha's is er o.a. gelegenheid om een optreden te verzorgen. Beide groepshuizen hebben twee tafels tot hun beschikking. De ruimte van de Alligators wordt gebruikt om te bouwen, te chillen en er kan worden gegamed. Deze twee 8+ groepen maken gebruik van beide groepshuizen en de speelkuil van Het Galjoen. Dit is de speelkuil grenzend aan de hal en het groepshuis. De speelkuil wordt gebruikt voor spelactiviteiten, denk aan balspel of grote constructiespellen, zoals bamboestieken en tenten bouwen. In de hal kan gekookt worden, gebruik makend van de keuken. Wij hebben een eigen markt kraam, waar de kinderen fruit en groente snijden en aanbieden aan de kinderen. Op de 1e verdieping maken de Alligators en de Piranha's gebruik van het technieklokaal.

Wij hebben de grote gymzaal op de 1e verdieping dagelijks tot onze beschikking. Deze wordt met name gebruikt door de kinderen van 6 jaar en ouder,

maar ook de jongste kinderen (4-6 jaar) spelen af en toe in deze ruimte.

Op maandag, dinsdag en donderdag worden maximaal 220 kinderen opgevangen. Op woensdag en vrijdag is het wat rustiger in de opvang. Alle faciliteiten binnen het gebouw staan deze middagen tot onze beschikking.

De ingang van onze buitenschoolse opvang is tevens de hoofdingang van gebouw het Lint. Kinderen die vanaf 07.00 uur naar de opvang komen, zijn welkom via de ingang van het kinderdagverblijf. Vanaf 07.30 uur kan de hoofdingang gebruikt worden. De kinderen die om 07.00 uur starten (4-13 jaar) ontbijten gezamenlijk in het lokaal direct links bij de hoofdingang (dit is 's middags het lokaal van de Peuter-kleutergroep). De kinderen van 4 tot 6 jaar blijven tijdens de gehele voorschoolse opvang in dit lokaal spelen. De oudere kinderen, vanaf ongeveer 6 jaar maken na het ontbijt gebruik van de twee groepshuizen in de centrale waar volop ruimte is voor een spelletje, een creatieve activiteit of als het weer het toelaat buiten spelen. Vanaf 08.10 uur worden de eerste kinderen naar school gebracht. We ruimen gezamenlijk op en de laatste kinderen worden rond 08.45 uur naar de klassen gebracht. Sommige kinderen mogen zelfstandig naar school.

Het buitenterrein van de jongste kinderen is omsloten door een hek. De oudere kinderen kunnen gebruik maken van de schoolpleinen van alle drie de scholen. Er zijn volop speeltoestellen, er is een minivoetbalveld en er zijn meerdere zandbakken op het terrein. In de nabije omgeving zijn diverse speeltuinen voor zowel jongere als oudere kinderen.

Team

Het team van de locatie bestaat uit 22 medewerkers die werken op vaste dagen op dezelfde groep en volgens een vast rooster. Per groep werken twee vaste pedagogisch medewerkers. Bij de groepen van 8 jaar en ouder is, wanneer er meer dan 20 kinderen aanwezig zijn, een 3e pedagogisch medewerker aanwezig.

Daarnaast bestaat het team uit een assistent leidinggevende, een groeps-hulp en twee parttime leidinggevenden. De beleidsmedewerker activiteiten, de medewerker kwaliteit en medewerkers van kantoor ondersteunen het team.

Pedagogische coaching

Het team wordt in haar dagelijks werk gecoacht door pedagogisch beleidsmedewerkers en video interactiebegeleiders. Zij coachen de pedagogisch medewerkers groepsgewijs en individueel met als doel de verhoging van de kwaliteit van het pedagogisch handelen op de groep. Daarnaast worden ook leidinggevenden regelmatig bijgeschoold op het gebied van coaching en beleids-ondersteuning.

Stagiaires en vrijwilligers

Er zijn verschillende stagiaires welkom bij onze organisatie.

Stagiaires die direct worden opgeleid voor het uitvoerend pedagogisch werk op de groep zoals voltijd- en deeltijd opleidingen pedagogisch medewerker kinderopvang, niveau 3 en gespecialiseerd medewerker Kinderopvang niveau 4. Ook stagiaires van de opleiding Sport en Bewegen van niveau 3 en 4 zijn welkom.

Ook is er plaats voor medewerkers in opleiding (MIO's) binnen de organisatie. Bij de start wordt door de MIO een

ontwikkelplan van de FCB ingevuld. Op basis daarvan wordt een persoonlijk ontwikkelplan opgesteld waarin opgenomen wordt voor hoeveel procent de MIO op dat moment kan worden ingezet. De leidinggevende van de locatie waar de MIO werkt, begeleidt deze op de werkvloer. De praktijkopleider volgt dit proces en is 1x per zes weken bij het gesprek tussen leidinggevende en MIO om het persoonlijke ontwikkelplan bij te stellen.

Hiernaast is er ook plaats voor stagiaires van de opleiding HBO pedagogiek en stagiaires van opleidingen op het gebied van sociaal culturele vorming. Bij deze stagiaires kijken we of begeleiding op maat mogelijk is.

Ook zijn er mogelijkheden voor snuffelstages. De snuffel-stagiaires vanuit de beroepsopleidingen die zich oriënteren op het werkveld vormen de basis voor toekomstige pedagogisch medewerkers. Voor maatschappelijke stages is plaats onder voorwaarden dat begeleiding mogelijk is en buiten de groepen in de hele dagopvang. Maatschappelijke stages zijn in het leven geroepen binnen het middelbaar onderwijs om leerlingen kennis te laten maken met het werk van allerlei maatschappelijke voorzieningen in onze samenleving. Het doel is hen hieraan zelf nu en later een bijdrage te laten leveren. We hanteren genoemde restricties voor plaatsing van deze stagiaires. Aan het begin van de stageperiode vindt er een intake plaats tussen de praktijkopleider vanuit de organisatie (dit is een vaste persoon binnen onze organisatie) en de stagiaire. Deze vraagt naar de motivatie van de aankomend stagiaire om binnen de organisatie te werken en beoordeelt na dit gesprek of deze stagiaire uitgenodigd wordt om stage te komen lopen. Tijdens dit

gesprek worden verwachtingen uitgesproken ten aanzien van gedrag en werkhouding. Het aanbod aan begeleiding is duidelijk. Er is een werkbegeleider die zorgt voor de directe begeleiding op de werkvloer en de praktijkopleider die het leerproces begeleidt.

De stagiaires van bovengenoemde opleidingen kunnen oefenen met alle voorkomende werkzaamheden nadat de checklist met werkzaamheden is doorlopen en afgetekend door de werkbegeleider. Deze wordt besproken bij het introductiegesprek met de praktijkbegeleider wanneer de stagiaire is aangenomen om stage te gaan lopen.

De werkbegeleider heeft regelmatig een gesprek met de stagiaire. Tevens vindt er een keer in de maand een gesprek plaats tussen praktijkopleider, werkbegeleider en stagiaire.

Snuffelstagiaires

Ook snuffelstagiaires zijn welkom; zij vormen de basis voor toekomstige pedagogisch medewerkers. Zij zijn wel beperkt in hun taken. Hoe de begeleiding is geregeld en wat zij wel en niet mogen is vastgelegd in een protocol. Zij mogen:

- Interactief met de kinderen bezig zijn op de grond of in een spel.
- Onder toezicht en/of begeleiding een flesje of fruithap geven.
- Veel vragen stellen en ideeën voorleggen.

Zij mogen geen:

- Overdracht geven aan ouders.
- Kinderen optillen.
- Kinderen naar bed brengen.
- Kinderen verschoneren.

Vrijwilligers

Bij activiteiten werken wij incidenteel met vrijwilligers. Onze vrijwilligers zijn opa's en oma's, ouders, oud-Kicker-collega's en oud-Kicker-kinderen en soms ook kinderen van onze medewerkers. Een vrijwilliger werkt altijd onder aansturing van een pedagogisch medewerker of leidinggevende. Deze coördineert de werkzaamheden van de vrijwilliger. De taken van de vrijwilliger(s) zijn hulp bij feesten, activiteiten en ouderavonden. De pedagogisch medewerker draagt de eindverantwoordelijkheid voor de uitvoering van de activiteiten en dienstverlening.

Stamgroepen

De locatie bso het Lint biedt opvang aan 10 groepen. 8 groepen waar maximaal 20 kinderen aanwezig zijn en 2 groepen met maximaal 30 kinderen (Piranha's en Alligators). Op maandag, dinsdag en donderdag zijn er maximaal 220 kinderen in de buitenschoolse opvang aanwezig. Op woensdag en vrijdag worden er tussen de 60 en 80 kinderen opgevangen.

OBS Het Galjoen werkt met een continu-rooster. De kinderen zijn alle dagen van de week tot 13.45 uur op school en komen daarna naar de buitenschoolse opvang. De ouders kunnen hierbij kiezen uit opvang tot 15.00 uur of tot 18.00 uur. De Mariaschool en CBS Het Talent zijn op woensdagmiddag vrij en de groepen 1 t/m 4 van CBS Het Talent zijn ook op vrijdagmiddag vrij. Bij schoolvrije dagen (denk aan een studie- en/of adv-dag voor het personeel) biedt 't Kickertje opvang. Voor de jongste kinderen kan de overstap van de hele dagopvang naar school en de buitenschoolse opvang soms groot zijn. Wij vinden het dan ook belangrijk dat de kinderen in een eigen vertrouwde

omgeving en met vaste medewerkers worden opgevangen. Het is voor een kind dat nog moet wennen aan de nieuwe groep en de buitenschoolse opvang fijn om even terug te kunnen gaan naar de oude bekende dagopvanggroep of te spelen in een aangrenzende groep waar een broer of zus aanwezig is, of een vriendje of vriendinnetje. De pedagogisch medewerkers zien de kinderen en ervaren wat de behoefte is van de kinderen. In een gesprek met een kind kan de medewerker afspraken maken met het kind.

Rond de 6e verjaardag en later ook na de 8e verjaardag maken de kinderen een overstap van groep. Deze overstap is afhankelijk van beschikbaarheid en of een kind hier aan toe is. Vanaf de leeftijd van 6 jaar krijgen de kinderen meer zelfstandigheid. Wanneer het kind een overstap maakt naar een oudere leeftijdsgroep, wordt er wederom kennisgemaakt en gewend. Er wordt duidelijk verteld wat de kinderen kunnen verwachten.

Op onze locatie is flexibele en incidentele opvang mogelijk. Per locatie kan het voorkomen dat er een of meerdere flexibele kinderen geplaatst zijn, deze flexibele kinderen worden in een vaste stamgroep geplaatst. Wanneer het flexibele kind het 21e kind op de groep is en er geen derde medewerker aanwezig is, wordt gekeken of er ruimte is in de andere groep hiermee rekening houdend met de wet- en regelgeving. Ons streven is het kind in de eigen stamgroep op te vangen. Een aanvraag (voor extra opvang) kan worden gedaan bij afdeling planning.

Gedurende de opvangperiode van uw kind op onze bso kan het voorkomen dat

uw kind tijdelijk een tweede stamgroep heeft. De tweede stamgroep is de groep die het beste aansluit bij de leeftijd en ontwikkeling van het kind.

Wij leggen een plaatsing in twee stamgroepen schriftelijk met u vast, door middel van een overeenkomst (wijzigingscontract) waarin zowel de groepen als de maximale plaatsingsperiode zichtbaar zijn. De wet verplicht ons deze afspraak middels een overeenkomst vast te leggen. De overeenkomst dient digitaal te worden ondertekend.

Redenen waarom een plaatsing in twee stamgroepen kan plaats vinden:

- Op uw verzoek, bijvoorbeeld omdat er geen plek is op uw voorkeursdagen in dezelfde groep;
- Ten gevolge van de (over- of onder) bezetting op de groep of om pedagogische redenen. U wordt tijdig geïnformeerd over een wijziging van de stamgroep van uw kind;
- Indien voor een aangevraagde extra opvangdag geen plaats is op de vaste stamgroep van uw kind; Via het ouderportaal ontvangt u een aanbod tot plaatsing in een andere groep, waarbij de groep zichtbaar is. U geeft wel of geen akkoord voor plaatsing in een andere stamgroep.
- Tijdens vakanties en studiedagen, wanneer groepen kleiner zijn en (op basis van leeftijd en interesses) worden samengevoegd. Bijvoorbeeld; de Stekelbaarsjes Kikkervisjes werken samen en de Piranha's en Alligators. Het samenvoegen van groepen tijdens vakanties en studiedagen is onderdeel van onze werkwijze en hierover maken wij geen aanvullende schriftelijke afspraken met u.

Openingstijden en werktijden

Schoolweken

Tijdens de schoolweken sluiten wij om 18.00 uur of bij verlengde opvang om 18.30 uur.

Onze medewerkers werken van 13.45 tot 18.00 uur of 15.00 tot 18.00 uur.

Tijdens de schoolweken wordt niet afgeweken van de beroepskracht-kindratio.

Schoolvakanties of schoolvrije dagen

In schoolvakanties of tijdens schoolvrije dagen is de opvang van 07.00 - 18.00 uur geopend en op aanvraag tot 18.30 uur.

Onze medewerkers werken volgens een van onderstaande diensten:

07.00-17.00 uur

07.00-14.00 uur

08.00-17.30 uur

08.00-18.00 uur

09.00-18.30 uur

14.00-18.30 uur

De diensten van onze medewerkers worden aangepast aan het aantal aanwezige kinderen.

Tussen 07.00 en 08.00 uur, tussen 08.30 en 13.00 uur en tussen 15.00-18.30 uur is het aantal pedagogisch medewerkers in overeenstemming met het aantal aanwezige kinderen (wettelijk vereiste pedagogisch medewerker / kindratio). Wij maken gebruik van de 3-uursregeling tussen 8.00 en 8.30 uur, 13.00 en 15.00 uur en tussen 17.30 en 18.00 uur.

Veiligheid en gezondheid

Ons beleid rondom veiligheid en gezondheid wordt constant uitgedragen, uitgevoerd en geactualiseerd. Risico's worden jaarlijks in samenwerking met

pedagogisch medewerkers en oudercommissie in kaart gebracht en maatregelen getroffen en geëvalueerd. Daarnaast wordt dagelijks geanticipeerd op kleine risico's en aan kinderen wordt geleerd met alledaagse risico's om te gaan, e.e.a. verwerkt in een veiligheids- en gezondheidsplan.

De belangrijkste uitgangspunten binnen het vormgeven van het beleid zijn: bewustwording van mogelijke risico's, het voeren van een goed beleid op grote risico's en het gesprek hierover aangaan met elkaar en met externe betrokkenen. Dit alles met als doel, een veilige en gezonde omgeving te creëren waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen. Het plan ligt ter inzage op de locatie.

Vierogenprincipe

Wij hanteren het vierogenprincipe. Het vierogenprincipe houdt in dat er altijd een volwassene moet kunnen meekijken of mee luisteren met een beroepskracht. Ondanks dat het door de wet voor buitenschoolse opvang nog niet verplicht is, hebben wij in samenspraak met de oudercommissie afspraken gemaakt. We willen zorgen voor de veiligheid van kinderen en medewerkers. De ruimtes zijn open met ramen aan de gangzijde, iedereen kan zowel naar binnen als naar buiten kijken. Wanneer een pedagogische medewerker met een kleine groep op stap gaat, is er toezicht door omwonenden en passanten. Wanneer een kind zijn tas op school vergeten is, kiezen wij ervoor om een vriendje mee te laten lopen om de tas uit de klas halen.

Mentorschap

Binnen 't Kickertje willen we de kinderen emotionele veiligheid bieden. Ieder

kind heeft daarom een eigen mentor. Kinderen krijgen voorafgaande aan de plaatsing een eigen mentor toegewezen. Dit is één van de vaste medewerkers van de groep van het kind. Deze medewerker ziet het kind ten minste eenmaal per week. Het kind blijft bij voorkeur bij dezelfde mentor gedurende de periode dat het kind in dezelfde groep verblijft. De mentor voert het kennismakingsgesprek en is het eerste aanspreekpunt voor de ouders van het kind en zorgt ervoor dat andere medewerkers op de hoogte zijn van eventuele afspraken of bijzonderheden, zoals medicatie of allergieën. Voor het kind is de mentor een veilige volwassene bij wie het kind altijd terecht kan. De mentor volgt de ontwikkeling van het kind nauwgezet en houdt goed zicht op zijn/haar welbevinden binnen ons kindercentrum.

Het mentorschap wordt (afhankelijk van de leeftijd van het kind) zo veel mogelijk samen met het kind vormgegeven. Door open te staan en belangstelling te tonen voor wie het kind is, wat het doet en meemaakt, ontstaat een band. De mentor zorgt dat zij goed op de hoogte is van voor het kind belangrijke momenten; dat kunnen vrolijke zaken zijn, maar ook moeilijke of verdrietige dingen. Bij de overgang naar een andere groep vindt er een zorgvuldige overdracht plaats van het mentorschap van de huidige naar de toekomstige mentor. Wanneer een kind de opvang verlaat, rondt de mentor het contact af. Het dossier met de belangrijkste ontwikkelingsgegevens van het kind, wordt aan de ouder(s) meegegeven.

Structureel volgen van de ontwikkeling

Na de plaatsing wordt het kind (na ongeveer drie maanden) volgens ons eigen

observatiesysteem, het 'Kicker-Kind-dossier', geobserveerd. Naar aanleiding hiervan voert de mentor een gesprek met de ouders. Hierin wordt besproken hoe het met het kind gaat, of het zich al thuis voelt en voldoende gewend is, of wat daar eventueel nog voor nodig is.

De ontwikkeling van het kind wordt het gehele jaar door de mentor gevolgd. Een keer per jaar (meestal rondom de verjaardag) wordt er een uitgebreide observatie ingevuld door de mentor. Er wordt gekeken naar het welbevinden op sociaal emotioneel gebied, de ontwikkeling van de persoonlijke competenties op het gebied van bewegen, creativiteit, taal, zelfstandigheid en de morele ontwikkeling. Deze observatie zorgt ervoor dat we ieder kind goed in beeld hebben en houden.

Vanaf de basisschoolleeftijd kan het kind ook zelf aangeven hoe hij/zij de opvang ervaart, door het invullen van een speciale vragenlijst voor kinderen. De jongste kinderen kunnen met behulp van een kleurplaat en pictogrammen aangeven hoe zij zich voelen op de groep.

Na het invullen van de jaarlijkse observatie worden ouders uitgenodigd voor een gesprek over de ontwikkeling van het kind en om de opvang te evalueren. Wanneer een kind ongeveer acht jaar of ouder is, kan dit gesprek ook alleen met het kind of samen met het kind en de ouder(s) worden gevoerd. In het kind-dossier kan de mentor aangeven welke actiepunten er zijn om de ontwikkeling van het individuele kind te stimuleren. Eventueel worden naar aanleiding van de uitkomsten van het gesprek, doelen gesteld en afspraken gemaakt die de mentor in gang zet en monitort. Zo nodig wordt een actieplan opgesteld. De

mentor draagt zorg voor de uitvoering en bewaakt de voortgang van afgesproken acties en houdt ouders, collega's en leidinggevende hiervan op de hoogte.

Signaleren

De mentor volgt het kind, signaleert en is het aanspreekpunt bij bijzonderheden, zoals bijvoorbeeld opvallend gedrag, sociaal emotionele problemen, ziekte of ontwikkelingsachterstanden. De mentor bespreekt dit in eerste instantie met de ouders en de naaste collega en informeert de leidinggevende hierover. Samen kan worden besloten advies te vragen over de begeleiding van het kind aan de beleidsmedewerker pedagogiek, tijdens het pedagogisch spreekuur. Tijdens het pedagogisch spreekuur kan eveneens worden besproken of consultatie van een andere instanties wenselijk of noodzakelijk is. Aan ouders wordt vooraf toestemming gevraagd om de zorg omtrent een kind te delen met school of een andere instantie.

Meldcode

Professionals die met kinderen werken hebben vanaf 1 juli 2013 de wettelijke verplichting om een meldcode te gebruiken bij vermoedens van mishandeling. Deze meldcode is vernieuwd en uitgebreid met een beroepsspecifiek afwegingskader per 1 januari 2019.

Alle locaties hebben minimaal twee opgeleide medewerkers, die geschoold zijn in het werken met de meldcode. Binnen de organisatie zijn twee aandachtfunctionarissen aangesteld; één leidinggevende en één beleidsmedewerker pedagogiek.

Werken met de meldcode wordt minimaal één keer per jaar onder de

aandacht gebracht van alle medewerkers die direct met kinderen werken.

Dagritme

De groepen hebben een (mid)dag-indeling met vaste rituelen. Voor kinderen biedt dit houvast en vertrouwen. We maken duidelijke en begrijpelijke afspraken met de kinderen gedurende de middag.

De aangegeven tijden zijn richttijden.

Voorschoolse opvang

Van 07.00 tot 08.45 uur is er voorschoolse opvang voor kinderen vanaf 4 jaar. Kinderen die om 07.00 uur komen, ontbijten met elkaar in de hal van de hele dagopvang. Voor de kinderen die vanaf 07.30 uur binnen komen wordt verwacht dat ze al ontbeten hebben. Voor alle leeftijdsgroepen is het dagritme vergelijkbaar. De activiteiten worden aangepast aan de leeftijd.

Naschoolse opvang

13.45-15.00 uur en van 15.00-15.45 uur

De kinderen van het Galjoen werken met een continurooster. Vanaf ongeveer 6 jaar komen de kinderen zelfstandig naar de buitenschoolse opvang. De jongste kinderen worden om 13.45 uur bij school opgehaald door steeds dezelfde medewerker van de buitenschoolse opvang. Deze medewerker heeft een "haallijst" (lijst waarop alle kinderen staan die deze dag naar de buitenschoolse opvang gaan.) en is herkenbaar aan de oranje Kicker bodywarmer. Vanaf 15.00 uur komen ook de kinderen van de andere scholen. Tot ongeveer 15.45 uur komen kinderen binnen op de locatie en in de groepsruimten.

Tussen 14.00 en 15.00 uur wordt de kinderen van het Galjoen een activiteit aangeboden.

Op woensdag en op vrijdag zijn er kinderen die al eerder uit school komen. De kinderen van het Galjoen sluiten dan aan bij de aanwezige groep.

De kinderen worden bij binnenkomst ontvangen door de pedagogisch medewerker en aangemeld via de iPad. Bij binnenkomst doen de kinderen eerst hun jas en tas in de eigen luizenzak terwijl de pedagogisch medewerker ieder van hen ontvangt. De kinderen worden welkom geheten, er is aandacht voor alle kinderen. Er wordt gesproken over wat zij op school of thuis hebben beleefd en over de spelactiviteiten die de kinderen kunnen kiezen na het gezamenlijke eetmoment..

15.15-15.45 uur

Er wordt in de eigen groep gegeten en suikervrije limonade, water of thee gedronken.

Bij de Alligators en de Piranha's maken de kinderen zelf het fruit klaar en delen dit uit bij de fruitkraam.

Vanaf 16.00 uur gaan de activiteiten van start of kan er vrij worden gespeeld.

Vanaf ongeveer 17.00 uur worden de eerste kinderen opgehaald. De pedagogisch medewerkers nemen, nadat er verteld is, wat het kind die dag beleefd heeft afscheid van het kind en de ouders en melden het kind af via de iPad waarop de aan- en afwezigheid van de kinderen wordt geregistreerd.

Om 18.00 uur is alles opgeruimd en alle kinderen zijn naar huis.

In de vakantie en ook tijdens de lange woensdag- en vrijdag(middag) is het programma iets anders dan op een gewone schooldag. De kinderen zijn

vanaf 07.00 uur welkom en bij voorkeur voor 09.30 uur aanwezig. Zij worden, vanwege geplande activiteiten en uitjes, in principe niet eerder dan vanaf 17.00 uur opgehaald.

Samen leven en samen spelen

We gebruiken bij ons werk met de kinderen de pedagogische cirkel als uitgangspunt voor het handelen om ervoor te zorgen dat de kinderen in beeld zijn en blijven, zowel als individu als ook als groep. Wij zijn ons er van bewust dat de tijd na schooltijd vrije tijd is voor de kinderen. We stimuleren kinderen om hun eigen inbreng te hebben tijdens bso-tijd. Wanneer de kinderen in de groep aan het spelen zijn hebben de pedagogisch medewerkers een actieve houding, waardoor zij ontdekken waar de behoeftes en verschillen tussen de kinderen liggen, individueel en groepsgericht. Wij doen dit door te kijken, vragen te stellen en te luisteren. De pedagogisch medewerkers nodigen de kinderen uit tot gesprek. Zij zorgen er voor dat de kinderen elkaar en ons goed begrijpen. Zo stimuleren we dat kinderen van elkaar leren. Hierbij wordt rekening gehouden met de individualiteit en het verschil in leeftijd. We ondersteunen de kinderen bij het bewaken van hun grenzen. De pedagogisch medewerkers zijn op de hoogte van de verschillen in de groep en zoeken in iedere activiteit een uitdaging en laten daarmee de ontwikkelingsdrang tot uiting komen bij kinderen. We dragen er zorg voor dat de sociale competentieontwikkeling gevolgd en gestimuleerd wordt. Zo maken we dat alle kinderen deel uitmaken van de groep. Om samen goed te kunnen spelen en leven binnen de groep zijn er regels nodig. Het hanteren van heldere afspraken en het bewust zijn

van de voorbeeldfunctie die je als pedagogisch medewerker hebt, zorgen ervoor dat de kinderen het belang leren kennen van normen en waarden en de wijze waarop ze hiermee om kunnen gaan.

Daarnaast leren zij zich aan afspraken te houden en het waarom van de afspraken te begrijpen. Vaardigheden die hen verder helpen op hun weg naar zelfstandigheid. Sinds 2016 is er een Kinderraad actief op de locatie het Lint. De kinderen die deelnemen in de Kinderraad zijn gekozen door de andere kinderen en zijn 8 jaar of ouder. De kinderen worden begeleid door een pedagogisch medewerker en leveren ideeën aan over activiteiten en bijvoorbeeld voeding. Er wordt regelmatig vergaderd.

Werken met kleuters

Kleuters zijn kinderen in de leeftijd van 4 jaar tot en met 6 jaar. De kinderen van de Brulkickers, de Kermits, de Kikkervijes en de Stekelbaarsjes vallen in deze doelgroep. Wanneer we de uitgangspunten van het pedagogisch beleid toepassen op deze leeftijdsgroep komen we tot het volgende.

Bij het bieden van veiligheid en geborgenheid aan de kleuters gaan we er van uit dat kleuters steeds beter zelf voor hun fysieke en emotionele veiligheid kunnen zorgen. Ze gaan zich in een grotere wereld begeven op school en ook op de naschoolse opvang van 't Kickertje komen ze in een nieuwe, grotere groep terecht. Vooral aan dat overgangsmoment besteden we veel aandacht. We zorgen voor een duidelijke structuur van het ophalen van school en een rustige plek om de overgang van school naar naschoolse opvang te maken. Bij de fysieke veiligheid gaat het vooral om de veranderde situatie zo duidelijk mogelijk

in het oog te hebben en te brengen voor het kind en zijn ouders zodat het zich hierin prettig voelt. Wat betreft de emotionele veiligheid begeleiden we hen bij het uiten van hun gevoelens, het herkennen ervan zodat ze steeds meer grip krijgen op hun eigen emoties en deze steeds beter zelf kunnen reguleren en beheersen. Fantasie en werkelijkheid kunnen nog door elkaar lopen. We sluiten aan bij het magische denken van kleuters En begeleiden de kinderen bij het scheiden van hun fantasie en werkelijkheid.

Ontwikkeling mogelijk maken van kleuters vereist dat we aansluiten op hun groeiende fysieke en cognitieve mogelijkheden. Die ze graag zelf willen toepassen. We stellen hen in staat om veel in het hier en nu de dingen met hun lijf te ervaren. We stellen ze in staat om zelf kennis op te doen en zelf ervaringen op te doen over hun eigen fysieke mogelijkheden. Activiteiten die op het gebied van grove zowel als fijne motoriek uitdagend zijn. Waarbij we de nieuwsgierige houding van kleuters prikkelen naar de fysieke mogelijkheden van hun eigen lijf en dat van andere, zo ook naar de verschillen tussen jongens en meisjes. Het materiaal dat we aanbieden biedt cognitieve uitdagingen die kleuters graag aangaan op het gebied van boeken, sorteren, herkennen van vormen. Ook bieden we creatieve uitdagingen op muzikaal gebied en het gebied van beeldende vorming waarbij kleuters hun neiging om fantasie te gebruiken om kennis aan te vullen kunnen inzetten. Fantasiespel is een goede manier om nieuwe dingen te onderzoeken, ervaringen te verwerken en zich in te leven in iemand anders. We stimuleren dat door te spelen in hoeken en ruimte te geven voor vrij

spel. Ook nodigen we kleuters uit om hun mening te geven en eenvoudige keuzes te maken voor concrete zaken zoals activiteiten, keuze voor een bepaald eten en speelgoed. Hierbij hebben ze het nodig om in termen van oorzaak en gevolg te praten over de zaken waarover ze meepraten en beslissen. We maken dat direct tastbaar en doen meteen iets met de ideeën. We gebruiken bij kinderpacticipatie met kleuters werkvormen die aanspraak doen op fysieke mogelijkheden en / of de mogelijkheden om zich via spel(creatief) te uiten. Bijvoorbeeld: verschillende ideeën ophangen en kinderen naar het beste idee laten rennen; tekeningen laten maken van ideeën.

Kinderen leren van en met elkaar sociaal vaardig te worden. Kleuters staan voor de uitdaging om van deel uit te maken van steeds meer verschillende leefwerelden en groepen, zoals hun klas, de groep op de naschoolse opvang, de zwemles etc. Binnen de naschoolse opvang van 't Kickertje hebben we aparte groepen voor kleuters. Ze kunnen dan even bijkomen als ze (al dan niet moe) uit school komen zodat ze binnen hun eigen leeftijdsgroep kunnen experimenteren in de vrije omgang met anderen en vriendschappen kunnen sluiten. Kleuters zijn namelijk in steeds grotere mate in staat zich in te leven in een ander en aan te passen. We begeleiden hen daarbij door appél te doen op hun mogelijkheden om elkaar te helpen door suggesties te geven op het moment dat ze zelf niet meer verder kunnen. Daarbij maken we duidelijk hoe je er samen voor kunt zorgen dat er met alle kinderen rekening wordt gehouden.

Elk kind is van waarde voor zichzelf en de rest van de wereld. Kleuters maken kennis met een grotere wereld en zijn

daar verwonderd over. Om er bij te horen en deel te nemen zijn duidelijke spelregels nodig over wat mag en niet mag. We spelen in op de behoefte van kleuters met het verkennen van grenzen en hen begeleiden bij het aangeven van hun eigen grenzen en het rekening houden met de grenzen van anderen. We zorgen ervoor dat kleuters zich aan de regels kunnen houden door ze helder te houden en hen te corrigeren als ze zich niet aan de regels kunnen houden. Dat doen we door de grenzen aan te geven en in gesprek te gaan met de kinderen over het gedrag dat we graag willen zien. We doen daarbij appél op hun mogelijkheden om elkaar daarbij te helpen. We geven hierbij het goede voorbeeld. Bij onenigheid geven we suggesties voor oplossingen op het moment dat ze zelf niet meer verder kunnen.

Werken met schoolkinderen

Schoolkinderen zijn kinderen in de leeftijd van 6 jaar tot en met 9 jaar. Alle kinderen van de Barracuda's, de Vissticks, de Salamanders, de Lekkerbekken en de jongste kinderen van de Alligators en de Piranha's behoren tot deze doelgroep. Wanneer we de uitgangspunten van het pedagogisch beleid toepassen op deze leeftijdsgroep komen we tot het volgende.

Bij het bieden van veiligheid en geborgenheid aan de schoolkinderen gaan we er van uit dat schoolkinderen meestal emotioneel en fysiek goed in evenwicht zijn. Ze zijn fysiek onafhankelijk van hun verzorgers, weten steeds beter wie ze zelf zijn. Ook ontdekken ze steeds meer wat ze zelf kunnen en ook zijn ze bezig zichzelf in vergelijking met anderen te leren kennen. Bij dit proces van identiteitsontwikkeling sluiten we zo goed

mogelijk aan. We begeleiden hen door beschikbaar te zijn, zowel om te om te praten over gewone zaken en als ook als het lastig wordt zoals bij vragen over leven, dood, seksualiteit en gevoelens daarbij. Dit doen we door uitleg en informatie te geven over zaken die ze willen weten aan de ene kant en grenzen te stellen aan de informatie aan de andere kant.

Ontwikkeling mogelijk maken van schoolkinderen vereist dat we aansluiten op hun wil erbij te horen en zich geaccepteerd te weten. En bij hun belangstelling voor sport en hun wil zich te meten met anderen waarbij jongens en meisjes strikt gescheiden spelen. Op onze naschoolse opvang bieden we daarom veel nieuwe uitdagingen en komen we tegemoet aan hun voorkeur voor competitie spel waarbij we duidelijke regels hanteren. In de vorm van een divers activiteitenprogramma (Doen Kids) waarbij de verschillende ontwikkelingsgebieden afwisselend aan de orde komen worden kinderen uitgedaagd om hun talenten te ontdekken en te laten groeien. Omdat onderling meten binnen deze leeftijdsgroep belangrijk is ligt ook pesten op de loer en dragen we op de naschoolse opvang zorg voor een veilige pestvrije omgeving. We houden rekening met verschillen in leerstijlen die duidelijk worden in deze fase; doeners, denkers, dromers, uitvinders en regelaars. Binnen de activiteiten doen we aanspraak op ontwikkeling van het denken en dagen de kinderen uit om logisch te redeneren en verbanden te leggen.

Kinderen leren van en met elkaar. Voor schoolkinderen zijn de vriendschappen met andere kinderen enorm belangrijk voor hun sociale ontwikkeling en hun

gedrag. We hebben oog voor het belang van vriendschappen en het onderhouden van vriendschappen bij deze groep kinderen. Kinderen in deze leeftijd willen er graag bij horen en tegelijk zijn ze geïnteresseerd in verschillen. Er is vaak sprake van vorming van verschillende clubjes. We praten over de verschillen, we leren ze zich uit te spreken en zeggen wat ze denken en voelen zodat ze geen passieve toeschouwer zijn als er een conflict is. Ook hierbij zien we het belang van een pestvrije omgeving en investeren we in een positieve groep door regels te hanteren, doen wat is afgesproken en door verbondenheid inhoud te geven.

Elk kind is van waarde voor zichzelf en de rest van de wereld. Schoolkinderen horen bij de wereld en we stimuleren hen hun aandeel daarin te nemen. En hun eigen mening te geven. We zorgen ervoor dat de kinderen uit deze leeftijd actief kunnen oefenen om een bijdrage aan de gemeenschap te leveren door kinderparticipatie serieus te nemen. We geven kinderen inspraak op zaken die hen aangaan zoals de activiteiten die ze willen doen, het speelgoed waar ze graag mee zouden spelen. Daarvoor praten we regelmatig hierover met de kinderen en is er een kinderraad gekozen. Binnen de kinderraad oefenen de kinderen onder begeleiding zelfstandig verantwoordelijkheid te nemen, andere kinderen te vertegenwoordigen en afwegingen te maken. Ze worden gevraagd naar ideeën en meningen op gebieden waar ze aan bij willen en kunnen dragen binnen de groep op de naschoolse opvang en soms ook daarbuiten. We begeleiden hen bij het verwoorden en het verwerkkelijken van hun ideeën.

Werken met pre-pubers

Pre-pubers zijn kinderen in de leeftijd van 10 tot en met 12 jaar. De oudste kinderen van onze bso (Alligators en Piranha's) vallen in deze doelgroep. Wanneer we de uitgangspunten van het pedagogisch beleid toepassen op deze leeftijdsgroep komen we tot het volgende.

Bij het bieden van veiligheid en geborgenheid aan de pre-pubers hebben we begrip voor hun behoefte aan intensieve omgang met leeftijdsgenoten. Er is veel behoefte om zich te spiegelen aan leeftijdsgenootjes en er bij te horen. We stimuleren het als kinderen maatjes zijn en bieden gelegenheid dat kinderen elkaar kunnen treffen. Als pedagogisch medewerkers zijn we aanwezig en beschikbaar en bouwen een vertrouwensband op pre-pubers geven steeds meer kleur aan hun mening en gaan een eigen identiteit vormen, ze gaan op zoek naar zichzelf. We bieden de gelegenheid aan de pre-pubers levensvragen te bespreken waarop ook hun mentor en andere begeleiders geen antwoord hebben. Door deze vragen op te pikken en bespreekbaar te maken tijdens momenten waar pre-pubers bij elkaar zitten en aan het chillen zijn. En ook tijdens gezamenlijke momenten bij het eten en het doen van een activiteit. Hierdoor bouwen we aan een sfeer van vertrouwen. Pre-pubers zijn emotioneel wat sneller uit hun evenwicht en worden vaak door hun impulsiviteit geleid. We zijn alert op gevoelens waar zij zich geen raad mee weten. Daarom proberen we een vertrouwensband op te bouwen met de mentor, bijvoorbeeld door het betrekken van het kind bij de gesprekken met de ouder.

Ontwikkeling mogelijk maken van pubers vereist dat we aansluiten op hun veranderende behoefte aan uitdaging. Hun lichaam verandert; kinderen van deze leeftijd gaan op zoek naar de nieuwe grenzen van hun lichaam, hebben belangstelling voor seksualiteit en de lichamelijke krachten. Ze groeien onevenredig snel waardoor de coördinatie ontregeld kan zijn. We hebben hier in onze begeleiding oog voor en sluiten hierop aan.

We stimuleren deze kinderen vooral om te bewegen, hun lichamelijke krachten te ontdekken en om dat in groepsverband te doen. Sporten is daarvoor een belangrijk middel. En ook het deelnemen aan culturele activiteiten in groepsverband zoals musical en/of drama workshops waarvoor we experts inzetten. Ook hebben we gesprekken over zaken die wat verder van hun eigen wereld af liggen en waar ze belangstelling voor hebben. Zoals bijvoorbeeld welke invloed we met onze manier van leven hebben op het milieu of wat we kunnen doen voor kinderen in landen waar oorlog is. We bieden deze groep voorbereiding op de stap naar de middelbare school (bijvoorbeeld door zelfstandig buiten de muren en het plein van de bso mogen spelen, onderling afspraken maken). Graag willen we dat uitbreiden naar het deelnemen aan een kinderraad (zie bij overdragen van waarden en normen), het beheer van eigen ruimte en rituelen.

Kinderen leren van en met elkaar sociaal vaardig te worden. Bij pre-pubers is het ook heel belangrijk om de invloed van groepsgeenoten serieus te nemen. Kinderen zijn zich steeds meer bewust van de verschillen tussen kinderen en van hun verschillende mogelijkheden. Om het

gedrag te reguleren in deze groep is daar gerichte aandacht op nodig. Dus investeren we in een positieve groep en zijn we alert op pestgedrag. We stimuleren deze kinderen mee te doen met de geboden activiteiten en hen te leren omgaan met anderen in groepsverband, zoals bijvoorbeeld sport- en culturele activiteiten. In de begeleiding streven we ernaar gevoelens te laten verwoorden en tegelijkertijd een sociaal veilige situatie te bieden. We streven naar een sfeer waarin grenzen in de omgang met elkaar worden geaccepteerd. Op deze manier dragen we bij tot het bespreken en voorkomen van pesten en onderdrukking.

Elk kind is van waarde voor zichzelf en de rest van de wereld. Pubers denken soms helemaal niet bij de wereld te horen en vinden dat zij echt heel anders zijn dan iedereen in de wereld om hen heen. De taak van de pedagogisch medewerkers is dit serieus te nemen, hiervoor begrip te hebben en hen te laten ervaren op welke manier ze er bij kunnen horen. We stimuleren hen hun aandeel daarin te nemen. Dit doen we door het instellen en begeleiden van de kinderraad. Waarbij we de kinderen van deze leeftijd de mogelijkheid bieden op zelfstandige wijze en onder begeleiding, de mening van henzelf en hun groepsgenootjes te behartigen. Eigen wensen te formuleren en ook tussen eigen belangen en gedeelde belangen te gaan afwegen. Ook zijn kinderen uitgenodigd samen met hun ouder het gesprek te hebben over het Kicker-kinddossier. Van belang zijn regels en consequent zijn. We begeleiden kinderen bij het nadenken over wat het betekent een goed mens te zijn. We laten ze kennis maken met verschillende ideeën over wat goed en slecht is. En helpen met formuleren van hun eigen

mening en deze kritisch leren bekijken. Pre-pubers vertonen maatschappelijke belangstelling waarin ze vaak een populair standpunt kiezen. De wereld wordt groter via school en ook door kind zelf dat belangstelling heeft voor de wereld om zich heen en zijn plaats daarin.

Activiteiten

Door te onderzoeken wat het kind wil en door in gesprek te gaan met de kinderen weten wij wat de kinderen bezig houdt. Hierdoor is het mogelijk een gevarieerd activiteitenprogramma aan te bieden. Onze medewerkers bedenken en voeren eigen activiteiten uit, maar tevens maken wij gebruik van de activitheek van Doen Kids. De kinderen worden via kindparticipatie betrokken bij het bedenken en aanbieden van de activiteiten. Dit geldt voor alle leeftijdsgroepen. Onze activiteiten stimuleren het spel en interesses van het kind. We vinden het belangrijk kinderen ontwikkelprikkels te geven zodat zij hun eigen grenzen gaan herkennen en die van de ander en ook nieuwe dingen kunnen ervaren. Maar, kinderen zijn vrij te kiezen wat zij gaan doen op een middag. Ze kunnen deelnemen aan een activiteit, maar er is daarnaast voldoende ruimte voor vrij spel. Wij bieden per leeftijdsgroep verschillende activiteiten; tussen 14.00 en 15.00 uur (Galjoen) en van 16.00 uur tot 17.00 uur. De pedagogisch medewerker begeleidt de kinderen in het maken van een keuze, de medewerker kan stimuleren, of toelichting geven op de inhoud van een activiteit. Naast de activiteiten die door de pedagogisch medewerker worden georganiseerd vinden er ook workshops en activiteiten plaats, begeleid door externe docenten. De activiteiten vinden zowel in het voor- als najaar

plaats. De meest recente activiteiten en workshops zijn te vinden op onze website. De dagelijkse activiteiten worden via de groepen gecommuniceerd aan de kinderen. Het wekelijkse activiteitenprogramma hangt zichtbaar voor iedereen op verschillende plaatsen op de locatie.

Kinderen maken zelf een keuze voor een activiteit die door ons bevestigd wordt, en gaan aan de slag. Als het kind niet kan kiezen, kan een vriendje of de pedagogisch medewerker mee helpen kiezen. Tijdens de activiteit doet de pedagogisch medewerker begeleidend op afstand of actief mee. We kijken hier naar wat het kind of de groep nodig heeft. We vinden het belangrijk dat het kind zelfstandig is en geven complimenten wanneer het lukt om iets zelf te doen. Wanneer het kind het lastig vindt, geven wij ondersteuning en zoeken samen naar alternatieven die aansluiten bij het kind. Ieder kind mag zijn zoals het is.

De pedagogisch medewerkers bieden in de daarvoor ingerichte ruimten een aantal activiteiten op een middag aan op het gebied van sport en spel, techniek, dans, muziek, koken, toneel, creatief en (gerichte) buitenactiviteiten, maar er is ook genoeg ruimte voor vrij spel. Het kind kiest om wel of niet deel te nemen, want ieder kind mag zijn zoals het is en naar eigen behoefte een keuze te maken. We zorgen voor veel keuze uit allerlei verschillend materiaal en diverse activiteiten. Er kan geknutseld worden, een spelletje gedaan worden of een boekje gelezen worden. Ook is er ruimte voor fantasiespel en bijvoorbeeld koken. In het technieklokaal kan er worden gezaagd en getimmerd of wordt er een gerichte activiteit aangeboden

We kunnen actief ruimte bieden aan de initiatieven van kinderen om te bewegen doordat we meerdere ruimten tot onze beschikking hebben.

In de grote gymzaal worden verschillende activiteiten aangeboden maar er is ook gelegenheid tot vrij spel onder begeleiding van de medewerkers.

Bij bijzondere gelegenheden zijn er activiteiten zijn er soms activiteiten die met meer dan 30 kinderen plaatsvinden. Op de buitenschoolse opvang beschikken we over een Wii spelcomputer en X-box, dit zijn spelcomputers waarbij meerdere kinderen tegelijkertijd met een controller een spel kunnen spelen. De spelcomputers worden in het groepshuis van de Alligators gebruikt De spelletjes zijn toegespitst op de leeftijd en interesse van de kinderen. We maken afspraken over het gebruik van de spelcomputer omdat wij het belangrijk vinden dat ieder kind, die er behoefte aan heeft, aan de beurt komt.

Buiten spelen

Iedere middag hebben de kinderen de keuze om buiten te spelen, wij stimuleren de kinderen hierin. Kinderen kunnen er voor kiezen om zelf een spel te verzinnen, een potje voetbal te spelen of bijvoorbeeld te skelteren. Vaak doen we zelf ook actief mee en doen we een gezamenlijk spel, of we observeren de kinderen. Ook prikkelen we de kinderen om die dingen te doen die soms nog een beetje moeilijk of eng zijn. Sommige (oudere) kinderen (vanaf 6 jaar) mogen zelfstandig buiten spelen als hierover een afspraak is vastgelegd op het zelfstandigheidsformulier. Dit mag dan op het schoolplein van het Galjoen aan de voorzijde van het gebouw, of op het plein van het Talent c.q. Mariaschool. De alleroudsten mogen soms ook naar

de speeltuin in de buurt. Zij spelen hier zonder toezicht van de pedagogisch medewerkers. Hierover worden wel afspraken gemaakt. Volgens afspraak melden de kinderen zich op een afgesproken tijd. Wanneer een kind nog niet individueel of met een groepje mag buitenspelen, wordt er samen onder begeleiding van een pedagogisch medewerker buiten gespeeld.

We bieden natuuractiviteiten aan, regelmatig gaan de kinderen naar het park om bijvoorbeeld blaadjes, takken, kastanjes of beestjes te zoeken.

De jongste kinderen spelen buiten op de speelplaats bij de eigen groep of in de speelkuil beneden. Dit spelen gebeurt altijd samen en onder begeleiding van één van de pedagogisch medewerkers. We kiezen er regelmatig voor om gezamenlijk naar de speeltuin te gaan of naar het park. Op deze wijze betrekken we de kinderen van een groep op elkaar. We praten over verschillen, ondersteunen het onderzoeken en erkennen de grenzen van onze kinderen. Dit doen we vanuit het uitgangspunt dat kinderen van en met elkaar leren. De kinderen leren dat zij soms op hun beurt moeten wachten of soms van de fiets af moeten omdat een ander kind er ook op wil. Op het buitenterrein spelen regelmatig meer dan 30 kinderen tegelijk buiten.

In de gymzaal

Er zijn dagelijks activiteiten in de sportzaal. Het komt voor dat slechts een beperkt aantal kinderen mee kan doen. Dit verschilt per activiteit en leeftijd. Activiteiten zoals voetbal, 'iemand is hem, niemand is hem', of kat en muis kunnen door alle medewerkers worden begeleid. Een activiteit als 'apenkooien' moet altijd door een medewerker

worden begeleid die hiertoe bevoegd is (sportopleiding gevolgd). Behalve de bevoegde medewerk(st)er, zijn er ook altijd pedagogisch medewerkers aanwezig in de gymzaal om de kinderen te begeleiden.

Knutselen

We bieden creatieve activiteiten in het technieklokaal (voor de kinderen van 8 jaar en ouder) en in de grote hal op de 1e verdieping (6-8 jaar). Hiervoor is een maximaal aantal plaatsen beschikbaar. Er worden diverse knutselactiviteiten aangeboden zoals: figuurzagen, papiervouwen, textielverven enz. De kinderen die niet direct aan de beurt zijn, gaan dan eerst wat anders doen, totdat er weer een plaatsje beschikbaar komt. Ook is het altijd mogelijk dat kinderen zelf creatief knutselen. De jongste kinderen (4-6 jaar) nemen deel aan creatieve activiteiten in de eigen groep.

Relaxen

In alle ruimten is er een hoek ingericht om te relaxen. Wij komen hiermee tegemoet aan de behoefte van de oudere kinderen om te relaxen, even te 'hangen' en ontspannen. Er liggen tijdschriften voor de kinderen.

Workshops

Ieder voor- en najaar wordt een uitgebreide workshop reeks aangeboden, daarnaast bieden de medewerkers dagelijks activiteiten aan. Meedoen mag, maar is niet verplicht.

Vakantieactiviteiten

Voor elke schoolvakanties wordt een thema met verschillende activiteiten bedacht. We vragen de kinderen wat zij leuk vinden omdat we ieders mening waardevol vinden. Er wordt gesport,

uitjes georganiseerd, speurtochten uitgezet of iets gekookt of gebakken. Er wordt een totaalprogramma gemaakt voor de verschillende locaties. Voorafgaand aan de vakantie worden ouders (en kinderen) geïnformeerd over het programma. Dit gebeurt per e-mail een week voorafgaand aan de vakantie. Het actuele vakantieprogramma is ook te vinden op de website van 't Kickertje. Tijdens studiedagen (schoolvrije dagen) of vakantiedagen gaan we er op uit en zo hebben de kinderen plezier, doen ze kennis en ervaringen op en vergroten hun leefomgeving. Kleine uitstapjes worden in de kern Den Hoorn te voet gedaan zoals naar het park of naar de winkels voor boodschappen. De grotere uitstapjes zijn buiten het dorp, waarbij we gebruik maken van de personenbus van 't Kickertje of we stappen op de fiets. We organiseren diverse uitjes, zoals bijvoorbeeld naar het bos, een speeltuin, het vliegveld of een activiteit in een ander dorp.

Rituelen

Vaste handelingen zijn voor kinderen erg belangrijk. Herhaling geeft hen zekerheid en vertrouwen. Zo zorgen we voor het uitgangspunt dat ieder kind een hoeder en geborgenheid nodig heeft. De groepen kennen de volgende vaste handelingen en gewoontes: wennen, afscheid nemen, eetmomenten en feesten.

Wennen

Wanneer het kind voor het eerst op de buitenschoolse opvang komt, vinden we het belangrijk het kind en de ouder het gevoel te geven zich thuis te voelen. We stellen ons voor en geven een rondleiding. Wij laten zien wat er aan speelgoed is en waar alles zich bevindt. Elk

kind is anders. We zien en erkennen dit. Door in gesprek te blijven met het kind, uitleg te geven en dingen te benoemen, willen we ervoor zorgen dat ieder kind zich prettig voelt op de BSO. Wanneer het kind een overstap maakt naar een oudere leeftijdsgroep, wordt er wederom kennisgemaakt en gewend. Er wordt duidelijk verteld wat de kinderen kunnen verwachten.

Ontvangst en afscheid nemen

We ontvangen elk kind persoonlijk door oogcontact te maken en interesse te tonen in zijn of haar schooldag. Ook vragen wij aan de leerkracht of het kind iets bijzonders heeft meegemaakt, zodat we hier met het kind over kunnen praten en dit later ook aan de ouders kunnen vertellen. De kinderen worden aangemeld via de iPad van de eigen stamgroep. Wanneer we naar huis gaan zeggen medewerkers en kinderen elkaar altijd gedag. Zo spreken we dit met elkaar af. De kinderen melden zich af bij de pedagogisch medewerker van hun stamgroep. De kinderen geven zelf aan via het whiteboard, door het verplaatsen van de eigen magneet, dat zij naar huis gaan.

Eten en drinken

We zorgen voor een hygiënische omgeving en daarom wassen de medewerkers en de kinderen voor en na het eten de handen. We begeleiden de kinderen bij het ontdekken van de eetbehoefte en hier mee om te gaan. In alle groepen wordt samen, met de kinderen die willen helpen, de tafel gedekt. Kinderen pakken zelf de nodige spullen en schenken water, thee of limonade in. Zij kiezen zelf welk fruit en/of groente zij willen eten en welk beleg zij op de cracker willen. Tijdens de

schoolvakanties, op woensdag- en op vrijdagmiddag bieden wij tussen de middag een broodmaaltijd aan, of we eten een door de kinderen bereide (warme) maaltijd. Voor de kinderen die om 13.45 uur uit school komen, staat er water, thee en suikervrije limonade klaar. Wij dagen de kinderen steeds uit nieuwe dingen te proeven, maar wanneer een kind iets niet lust, hoeft hij dit niet op te eten of te drinken. Er is voldoende keuze voor de kinderen.

Verjaardagen

Verjaardagen worden gevierd omdat we dit belangrijk vinden; ieder kind staat een keer in het middelpunt, tenzij het kind zelf aan geeft dit niet te willen. Iedere groep geeft zelf invulling aan het vieren van een verjaardag in overleg met het kind waardoor deze speciale dag een feestje wordt; bijvoorbeeld door samen aan tafel liedjes te zingen of een spel te spelen. De kinderen in buitenschoolse opvang trakteren niet. Zij doen dit al op school en veelal ook op sport- en/of hobbyclubs. Wij vinden dan ook dat dit geen toegevoegde waarde heeft. De jarige mag een cadeautje en een kaart uitkiezen. De cadeautjes worden verzorgd door de oudercommissie.

Afstemmen met ouders

We vinden het belangrijk om altijd in gesprek te zijn met de ouders. Bij het kennismakingsgesprek worden op het toestemmingsformulier en zelfstandigheidsformulier (voor kinderen vanaf 6 jaar) afspraken met ouders en kind gemaakt voor de tijd dat het kind de buitenschoolse opvang bezoekt. Door aan te sluiten bij het ontwikkelingsstempo van het kind kunnen wij begrijpelijke afspraken met het kind maken. Deze afspraken worden op het

zelfstandigheidsformulier gezamenlijk (ouder, kind en medewerker) vastgelegd. Deze afspraken worden jaarlijks (of eerder als dit wenselijk is) tijdens het oudergesprek opnieuw besproken. Een andere doel van het ouder gesprek is om het Kicker-kinddossier te bespreken. We observeren jaarlijks elk kind en bespreken onze bevindingen met de ouder/verzorger. Bij het dagelijkse ophalen maken we tijd voor een korte overdracht met ouders en vertellen wij wat het kind die middag heeft ondernomen.

Voordat wij een uitstapje maken, bespreken wij dit met ouders en vragen wij om een handtekening wanneer het uitstapje buiten het dorp (waarbij wij de nabije omgeving rond de locatie als dorp beschouwen, terwijl dit officieel Delft is) plaats vindt.

Het is voor ons belangrijk dat kinderen bij afwezigheid worden afgemeld. Het meest makkelijk is een afmelding via de app door te geven. De afmelding wordt dan rechtstreeks in het systeem verwerkt en medewerkers zijn direct op de hoogte. U kunt een opmerking plaatsen waarom uw kind niet aanwezig is. Wanneer een kind afwezig is zonder te zijn afgemeld, nemen we contact op met ouders om de afwezigheid te verifiëren, een afmelding vooraf scheelt zorg over het kind. Soms worden kinderen opgehaald door iemand anders dan de eigen ouder of verzorger. Ook dit willen wij graag vooraf weten, zodat het kind veilig van de opvang naar huis gaat.

Wij vinden het belangrijk dat kinderen in onze bso een fijne tijd hebben. Wij hopen u met onze werkwijze enthousiast te hebben gemaakt over hoe wij werken met uw kind(eren) in beeld.

Kindercentrum 't Kickertje
Achterdijkshoorn 11
2635 MK Den Hoorn
(015) 257 32 12